

Folkhälsomyndigheten

Samverkan på departementsnivå om Agenda 2030 och minskade hälsoklyftor

Resultat från en intervjustudie i Finland, Norge och Sverige

Mötesplats social hållbarhet

Uppsala 17-18 september 2018

karin.guldbrandsson@folkhalsomyndigheten.se

Vems ansvar?

- Befolkningens hälsa påverkas av insatser från många sektorer i samhället, inte bara hälso- och sjukvård. Skola, arbetsplatser, fritidsarenor, socialtjänst, trafikmiljöer, stadsplanering ...
- Strategier för att stödja hälsofrämjande insatser kräver samarbete på lokal och regional nivå, **men också på departementsnivå.**

Den nordiska folkhälsoarenan lanserade projektet:

Jämlikhet i hälsa – förutsättningar på nationell nivå

Med följande delprojekt:

- Nordiska nationella policys för jämlikhet i hälsa
- Indikatorer för jämlik hälsa i de nordiska länderna
- Policy briefs för jämlik hälsa
- Tvärsektoriellt samarbete på departementsnivå

Tväarsektoriell samverkan på departementsnivå

Syfte

Att identifiera främjande och hindrande faktorer för tväarsektoriell samverkan på departementsnivå, med fokus på jämlikhet i hälsa.

Vad säger forskningen?

Vilka faktorer främjar respektive hindrar tvärsektoriell samverkan på departementsnivå i de nordiska länderna?

- Sökningar i vetenskapliga databaser
- Sökningar efter "grå litteratur" på departementens webbsidor

Bara ett fåtal (4) vetenskapliga studier av tvärsektoriell samverkan på departementsnivå i de nordiska länderna och med relevans för jämlikhet hälsa, kunde identifieras i sökningarna.

Intressekonflikter mellan folkhälsa och ekonomiska intressen på nationell nivå.

Intervjuer på 26 departement i Finland, Norge och Sverige

- Tjänstemän på Socialdepartementet (motsvarande i Finland och Norge)
- Tjänstemän på andra departement med ansvar för områden som kan ha relevans för befolkningens hälsa, t ex utbildning, arbete, säkerhet, fritid och miljö.
- Utrikes-, inrikes och försvarsdepartementen tillfrågades inte om att medverka i studien.

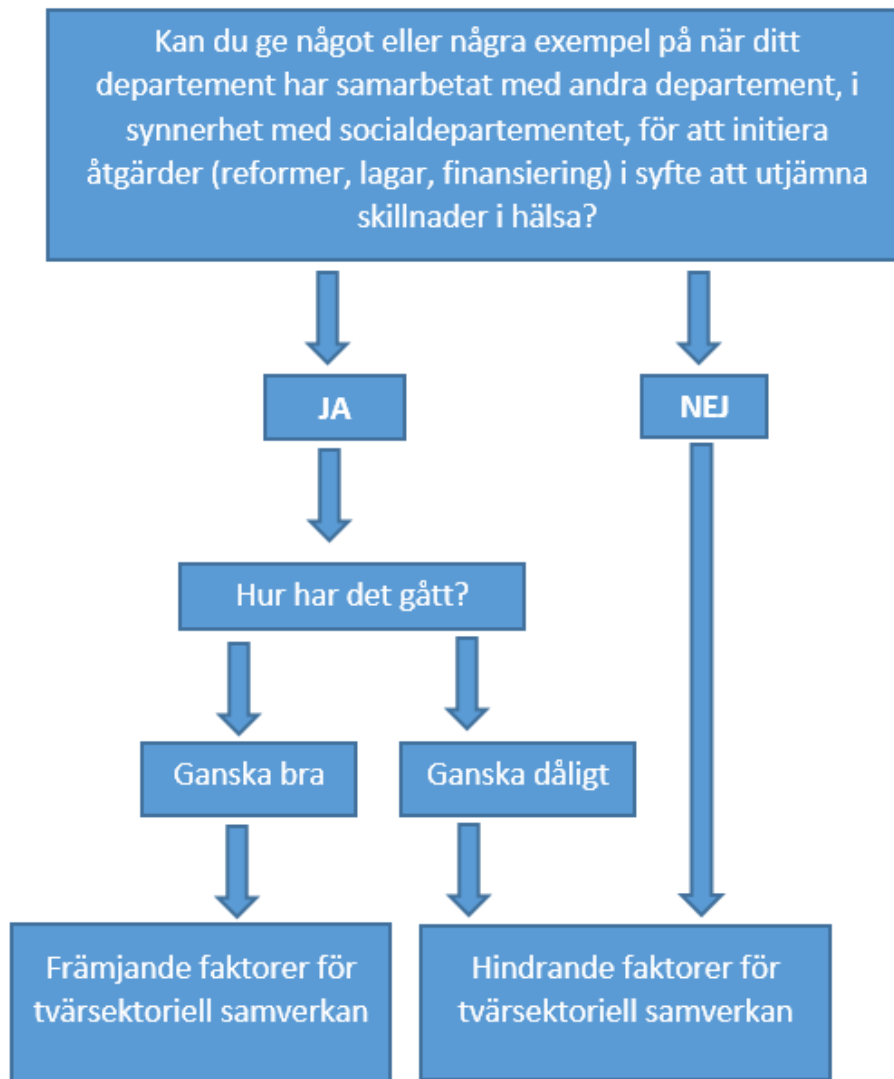
The "Health policy matrix" (Diderichsen et al 2015)

Policysektorer (möjliga att relatera till departement)									
Determinanter	Barn/ familj	Utbildning	Arbete	Social sektor	Miljö/ trafik	Jordbruk	Finans	Fysisk planering	Hälsa
Tidig utveckling	 <p>HÄLSA 2020</p> <p>Ett policyramverk för sektorsövergripande insatser för hälsa och välbefinnande i WHO:s Europaregion</p> 								
Skolresultat									
Segregation									
Arbetslöshet									
Arbetsmiljö									
Inkomst/ fattigdom									
Marginalisering									
Miljörisker									
Tobak									
Alkohol/droger									
Fysisk inaktivitet									
Kost									

Centrala intervjufrågor

<i>Frågeområde</i>	<i>Svar</i>
<p>Kan du ge något eller några exempel på konkreta åtgärder (reformer, lagar eller finansiering) för att främja jämlikhet i hälsa som socialdepartementet har initierat eller genomfört tillsammans med andra departement?</p> <p>Om ingen konkret åtgärd utvecklats i samråd med andra departement, gå till frågeområde 4 (Hinder för samverkan)</p>	
	<p>Känner du till HiAP (Hälsa i Alla Politikområden eller Health in All Policies)?</p> <p>Om ja, har HiAP påverkat arbetet med den aktuella åtgärden, och i så fall hur?</p>
	<p>Känner du till Agenda 2030?</p> <p>Om ja, har Agenda 2030 påverkat arbetet med den aktuella åtgärden, och i så fall hur?</p>

Intervjuer

Finland: 9/10 departement accepterade medverkan

Norge: 11/12 departement accepterade medverkan

Sverige: 6/8 departement accepterade medverkan

Följande departement avstod från medverkan

Finland: Miljöministeriet

Norge: Finansdepartementet

Sverige: Finansdepartementet och Utbildningsdepartementet

Konkreta åtgärder

- På 24 av 26 departement nämndes minst en, men ofta flera, åtgärder som skulle kunna främja jämlikhet i hälsa.
- Åtgärderna som lyftes var sällan konkreta i den mening som efterfrågades, dvs lagar, reformer eller finansiering.
- De flesta åtgärder som informanterna lyfte var strategier, handlingsplaner, program och projekt.

Internationella deklARATIONER och policydokument

Hälsa i Alla
Politikområden
(HiAP)

Agenda 2030

Dep.	Känner till HiAP	HiAP påverkat	Känner till Agenda 2030	Agenda 2030 påverkat
1	Nej		Ja	Nej
2	Hört talas om	Nej	Hört talas om	Ja
3	Nej		Ja	Ja
4	Hört talas om		Ja	Nej
5	Ja	Vet inte	Ja	Ja
6	Ja	Vet inte	Ja	Nej
7	Ja	Ja	Ja	Ja
8	Nej		Hört talas om	Nej
9	Nej		Nej	
10	Nej		Ja	Ja
11	Nej		Hört talas om	Ja
12	Nej		Hört talas om	Nej
13	Hört talas om	Nej	Ja	Nej
14	Nej		Nej	
15	Nej		Ja	Nej
16	Nej		Ja	Ja
17	Nej		Ja	Nej
18	Nej		Ja	Ja
19	Ja		Ja	Ja
20	Hört talas om		Ja	Ja
21	Nej		Ja	Ja
22	Hört talas om	Nej	Ja	Ja
23	Ja	Ja	Ja	Nej
24	Ja	Ja	Hört talas om	Nej
25	Ja	Ja	Ja	Ja
26	Ja	Ja	Ja	Ja

Health in All Policies (HiAP)

Other all-embracing issues are much more well-known and much more active. So, if you compare public health politics with gender equity politics. Everybody knows that you have to integrate gender equity, how it is done and why, but very few knows about HiAP.

NiAP (Nutrition in All Policies)

EiAP (Employability in All Policies)

WSA (Whole of Society Approach)

Agenda 2030: njae

Yes, well I've heard about it. But it doesn't affect anything that we are involved in.

Those goals are kind of so general so it's very easy to pick almost everyone if you kind of really start looking at what you're doing.

Agenda 2030: hmm kanske

At least I think that it's promising. But right now it's still a bit of abstract, but let's see how it develops.

I wouldn't say affecting, but supporting. Agenda 2030 hasn't been an engine, but a supporting argument for the importance of this action. Thus, nothing new. But it gives extra weight for doing this.

Agenda 2030: javisst

Yes, I think it's a very good thing. I believe that it could contribute to break down the silos and make those working at the ministerial level to look broader on things. Because it's quite important.

Because I think it's very important that we become successful with the cross-disciplinary work. I believe that Agenda 2030 contributes to such contacts. Because one find each other: "Oh, so you are working with this?"

Slutsats/diskussion

Leder internationella deklARATIONER och policydokument till någon verkstad?

Dep.	Känner till HiAP	HiAP påverkat	Känner till Agenda 2030	Agenda 2030 påverkat
1	Nej		Ja	Nej
2	Hört talas om	Nej	Hört talas om	Ja
3	Nej		Ja	Ja
4	Hört talas om		Ja	Nej
5	Ja	Vet inte	Ja	Ja
6	Ja	Vet inte	Ja	Nej
7	Ja	Ja	Ja	Ja
8	Nej		Hört talas om	Nej
9	Nej		Nej	
10	Nej		Ja	Ja
11	Nej		Hört talas om	Ja
12	Nej		Hört talas om	Nej
13	Hört talas om	Nej	Ja	Nej
14	Nej		Nej	
15	Nej		Ja	Nej
16	Nej		Ja	Ja
17	Nej		Ja	Nej
18	Nej		Ja	Ja
19	Ja		Ja	Ja
20	Hört talas om		Ja	Ja
21	Nej		Ja	Ja
22	Hört talas om	Nej	Ja	Ja
23	Ja	Ja	Ja	Nej
24	Ja	Ja	Hört talas om	Nej
25	Ja	Ja	Ja	Ja
26	Ja	Ja	Ja	Ja

Health Equity in the Nordic Region 22 – 23 November 2018, Stockholm

Anmälan och information

Kostnadsfritt

START

22 Nov 2018 kl 09:15

SLUT

23 Nov 2018 kl 12:00

SISTA ANMÄLNINGSTID

10 Nov 2018 kl 21:59

<https://nordicwelfare.org/evenemang/jamlik-halsa-i-norden/>

Foto: Elliot Elliot/Johnér

www.folkhalsomyndigheten.se